

derneft at Lovforslaget i aldeles væsentlige Punkter har stræbt efter at stille Forholdet rigtigt imellem de to forskjellige Parter, ja, at det med Hensyn til et Punkt endog har været nærgaaende lige overfor Tiendeieerne, men derimod alfsor lemfælbige lige overfor Tiendeyderne. Jeg tror alfsaa ikke, at man fra denne Side skal kunne finde nogen Indvending imod Lovforslaget; men der er andre Bestemmelser i det, som forekomme mig at trænge til nogen Forandring. Jeg vil give det ærede Medlem for Odense (S. Madsen) fuldstændig Ret i, at det ikke synes at være heldigt at have den Bestemmelse i Lovforslaget med Hensyn til Kommissionen, der skal bestaa af 3 Medlemmer, at Formanden skal gjøre Udslaget, naar der ikke kan tilveiebringes Enighed mellem de 2 Medlemmer, hvorledes end Stemmerne staa mellem de 3. Man kunde vel tænke sig, at Formandens Opfattelse var særdeles gunstig for Tiendeieeren og ugunstig for Tiendeyderen. Selv om Formanden var besjalet af den største Samvittighedsfuldhed, kunde Sagen fremstille sig saaledes for ham, at han, som sagt, med den bedste Villie til at træffe det Rette, havde en Mening, som ikke var rigtig, og da er det, som den ærede Rigsdagsmand bemærkede, vistnok ikke heldigt, at man ikke skal have anden Udvei end ligesom at tælle en, to, tre og lade Formanden gjøre Udslaget, naar de 2 andre Medlemmer ikke kunne nærne sig hinanden og blive enige. Dette er et af de Punkter i Lovforslaget, som jeg i alt Fald havde tænkt mig maatte være Gjenstand for Forandring; jeg forudsætter, at Lovforslaget vil blive gjort til Gjenstand for yderligere Behandling i et Udvalg. — Der er et Punkt, som jeg virkelig grumme nødig nævner, fordi jeg er bange for, at jeg derved skal give Anledning til Udtalelser, som maaske i Grunden ikke behøvede at komme frem. Det er, at man i dette Lovforslag paa en eller anden Maade maatte søge at forebygge, at Kommissionen i enkelte Tilfælde skulde komme til at gribe feil paa Grund af de gamle Bestemmelser, som tilbels ere stadsættede ved senere Lovgivninger, og i alt Fald paa mange Punkter have båret Gjenstand for Afgjørelse ved Domstolene. Jeg sigter herved til hele den Materie, som staa i Forbindelse med Opmaal, men derpaa skal jeg ikke nærmere komme ind. — Den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) sluttede med en Opfordring til Forslagsstillerne om nærmere at belyse, hvad Meningen havde været med den Bestemmelse, at der skulde gives Godtgjørelse til Tiendeieren, han var ikke i Stand til at forstaa, hvorledes der kunde blive Tale derom, men gjorde sikker Regning paa, at der vilde fremkomme Oplysning desangaaende fra den af Forslagsstillerne, som i Dag har havt Ordet, nemlig Rigsdagsmanden for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen). Jeg tror, jeg skal kunne give det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste

Valgkreds en Anvisning til grundigt at kunne forstaa dette Punkt, nemlig hvis han blot vil gjennemlæse Forhandlingerne i forrige Samling under Lovens 1ste og 2den Behandling Naar han vil se, hvad der staa i Rigsdagstidenden baade for og imod dette Spørgsmaal, vil han finde saa mangfoldige, og jeg tør virkelig ogsaa sige grundige Oplysninger, at han med Sikkerhed kan dispensere Ordføreren for Lovforslaget fra at fremkomme dermed i Dag. Jeg holder mig overbevist om, at den ærede Rigsdagsmand ikke har været tilstede ved nogen af de to Forhandlinger, thi ellers vilde han ikke kunne have stillet denne Opfordring.

Clausen. Jeg skal ikke opholde mig ved Lovforslagets Enkeltbeber, idet jeg fuldstændig kan slutte mig til hvad min ærede Sidemand (S. Madsen) har udtalt, men det er kun nogle Bemærkninger til de Ytringer, der ere fremkomne fra forskjellige Talere, som jeg skal tillade mig at fremsøre. Den ærede Forslagsstiller, som først havde Ordet (N. Andersen), kom til at sige, at det efterat der i forrige Samling ved anden Behandling var vedtaget et andet Forslag, hvorefter den Pris, der skulde betales for Tienden in natura, sattes efter Herreds-Kapitelstarten, viste sig, at Spørgsmaalet ikke kunde løses paa den Maade, fordi en saadan Ordning ikke tilfredsstillede den anden Side, nemlig Tiendeieeren. Dette vilde den ærede Forslagsstiller godtgjøre ved at henvise til Udvalgets Mindretals Betænkning, men jeg maa dog spørge den ærede Taler, om man ikke, naar man gaar tilbage i Tiden, ser mangen en Lov snarere gennemført efter Flertallets Betænkning end efter Mindretallets. Naar man veed, at Mindretallets Betænkning ogsaa har faaet Mindretal ved Afstemningen her i Thinget, forekommer det mig noget underligt at sige, at den kan forhindre Sagens Gjennemførelse. Havde den ærede Taler sagt, at det viste sig, at Lovforslaget ikke kunde føres igjennem paa Grund af Ministerens Modstand, havde han sagt rigtigt; men Ministerens Stilling og Mindretallets Stilling blive jo to Ting. Ganke vist sluttede Ministeren sig væsentlig til Mindretallet, men derpaa have vi ikke blot dette ene Exempel at fremsøre. Man kan ikke sige, at Forslaget var umuligt at gennemføre paa Grund af Mindretallets Betænkning, nei, det var paa Grund af Ministerens Stilling. Havde vi i Fjor havt en Minister, der havde staaet Flertallet nær, vilde Loven flug være gaaet igjennem trods Mindretallets Betænkning. — Det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller selv havde en Jølelse af, at Kommissionens Sammensætning vilde møde nogen Modstand, idet han indlob sig paa at forsvare den, før den her var angreben af Rogen. I sit Forsvar for Kommissionens Sammensætning henviste han til den Sammensætning, der fandt Sted, dengang det gjaldt om